



# GRAVEFORSKRIFT FOR VELAREALER I ALTA KOMMUNE



VEDTATT AV KOMMUNESTYRET 27.04.09

## Innholdsfortegnelse:

Innholdsfortegnelse: .....	2
Innledning.....	4
1. Administrative bestemmelser .....	5
1.1 Formål:.....	5
1.2 Hjemmel: .....	5
1.3 Gebyrer: .....	5
1.4 Definisjoner: .....	5
1.5 Ansvar:.....	5
1.6 Virkeområde: .....	6
1.7 Kvalifikasjoner: .....	6
1.8 Bankgaranti:.....	6
1.9 Ansvarsforsikring: .....	6
1.10 Instruks og normer:.....	6
1.11 Ansvar for skadeutbedring: .....	7
1.12 Søknad: .....	7
2. Søknad om gravetillatelse og varsling: .....	7
2.1 Planlegging: .....	7
2.2 Gravetillatelse:.....	7
2.3 Fremdrift:.....	8
2.4 Trafikkavvikling: .....	8
2.5 Varslingsplan:.....	9
2.6 Oppstart og avslutning:.....	9
2.7 Kontroll av gravetillatelse: .....	9
2.8 Passering av arbeidsstedet: .....	10
2.9 Orden på arbeidsstedet: .....	10
2.10 Kabler, ledninger og andre innretninger:.....	10
2.11 Vann- og avløpsledninger:.....	10
2.12 Graving pga lekkasje/kabelfeil, hastesaker: .....	10
2.13 Befaring før anleggsstart: .....	11
2.14 Kontroll etter utført arbeid:.....	11
2.15 Firmaopplysning på gravestedet:.....	11
2.16 Graveforbud i nyasfalterte veier: .....	11
3. Varsling og kontroll: .....	11
3.1 Varsling ved forsinkelse: .....	11
3.2 Varsling før gjenfylling (dersom påkrevd pga stedlige problemer): .....	11
3.3 Varsling før asfaltering (dersom entreprenør trenger bistand): .....	11
3.4 Forsømmelse av varsling:.....	12
3.5 Varsling av andre etater (ansvarlig entreprenør varsler disse): .....	12
3.6 Ferdigbefaring: .....	12
3.7 Ferdigmelding/egenkontroll: .....	12

4. Overtredelser og reaksjoner: .....	12
4.1 Overtredelser: .....	12
4.2 Reaksjon ved feil arbeidsutførelse:.....	12
4.3 Reaksjon ved brudd på sikkerhet:.....	13
4.4 Reaksjon på feilplasserte eller manglende skilt:.....	13
4.5 Pålegg om utbedring:.....	13
5. Behandlings- og forringelsesgebyr: .....	13
5.1 Behandlingsgebyr: .....	13

**Vedlegg:**

Vedlegg 1 – Eksempel søknad om gravetillatelse

## **Innledning**

Alta kommune har vedtatt graveforskrift for graving og arbeid i kommunale veiarealer.

Forskriften gir opplysninger om de krav som settes til entreprenøren som skal gjennomføre et arbeid og ha ansvaret for at dette blir utført på en tilfredsstillende måte.

Hensikten med bestemmelsene er å sikre at kommunale veiarealer og anlegg ikke blir påført skader eller andre kvalitetsmessige forringelser ved arbeid i eller nær veiarealer.

Det er også lagt vekt på at arbeidet ikke skal medføre fare eller unødige ulemper for trafikkanter på veiarealer, jfr. forskrift om varsling på offentlig vei, (Statens vegvesens håndbok 051).

## 1. Administrative bestemmelser

### 1.1 Formål:

Formålet med forskriften er å:

- Sikre at trafikantene ikke påføres unødig ulempe i form av redusert trafiksikkerhet og fremkommelighet.
- Sikre at veiareal ikke forringes unødvendig.
- Sikre at entreprenør kan gjennomføre prosessen så raskt og kostnadseffektivt som mulig.
- Sikre hensynet til allerede nedlagte ledninger.
- Unngå unødig ulempe for 3.part.

### 1.2 Hjemmel:

Forskriften er utarbeidet av Alta kommune som eier av kommunale vegarealer.

Bestemmelsene i denne forskriften er også hjemlet i:

- Vegloven av 21.06.63
- Vegtrafikkloven av 18.06.65
- Plan og bygningsloven av 14.06.85
- Servituttloven av 29.11.68
- Arbeidsmiljøloven av 17.06.05
- Skiltforskriften av 07.10.06
- Forskrift om varsling på offentlig vei
- Politivedtektene
- Forskrift om spesialavfall

### 1.3 Gebyrer:

Alta kommune har fastsatt gebyr for behandling av gravemeldinger, se pkt 5.1

### 1.4 Definisjoner:

- Veiareal er kommunalt areal der det er åpent for alminnelig ferdsel slik som:
  - Vei, gang og sykkelsti med tilhørende side og grøfteareal.
  - Parkeringsplasser, gågate o.l..
- Veiholder i denne forskriften er Alta kommune.
- Veiparsell:
  - Med veiparsell menes, en vei/gate.

### 1.5 Ansvar:

Entreprenører (ansvarshavende entreprenør) som er gitt gravetillatelse er ansvarlig for hele arbeidet og for at reglene i forskriften følges.

### **1.6 Virkeområde:**

Virkeområde for denne forskriften er for graving som har innvirkning på kommunale veiarealer.

### **1.7 Kvalifikasjoner:**

Entreprenører som ønsker å utføre gravearbeider må tilfredsstillende gjeldene kompetanse krav til sentral eller lokal godkjenning med hjemmel i plan- og bygningslovens Kap XVI § 98 med tilhørende "Forskrift om godkjenning av foretak for ansvarsrett" (GOF) utgitt av kommunal og Arbeidsdepartementet 22.jan 1997.

Den som får grave- og arbeidstillatelse til graving/arbeid i kommunal vei, må selv ha eller kunne disponere det maskinelle utstyr som kreves for rask og riktig gjennomføring av gravearbeider etter disse regler og bestemmelser. Ansvarshavende for varsling og sikring på arbeidsstedet må ha godkjent arbeidsvarslingskurs i henhold til reglene i Statens vegvesens Håndbok 051.

### **1.8 Bankgaranti:**

Entreprenører må stille særskilt bankgaranti som sikkerhet, slik at ikke veiholder får ekstraordinære utgifter som følge av arbeidet. Garantibeløpet er fast på kr. 50 000,-. Garantien skal være i veiholders disposisjon i 3 år etter siste slutt dato for gravemelding. Garantibeløpet angår veiholders eiendom og fritar ikke for garantiansvar utover garantibeløpet.

Ved bruk av garantibeløpet skal denne umiddelbart fornyes opp til gitte grense før arbeidet kan settes i gang og nye gravemeldinger blir gitt.

### **1.9 Ansvarsforsikring:**

Entreprenøren skal ha gyldig ansvarsforsikring og lovfestet forsikring ved yrkesskade på alminnelige vilkår.

Forsikringen skal dekke erstatningsansvar for skade entreprenøren og eventuelt underentreprenør kan påføre veiholder eller tredjeperson og ting i forbindelse ved utførelse av grave- og sprengningsarbeid. Forsikringssummen skal ikke være mindre enn 150 G (grunnbeløpet i folketrygden).

### **1.10 Instruksjoner og normer:**

Entreprenøren plikter å gjøre seg kjent med, og overholde gjeldende instruksjoner, normer m.m:

- Gjeldende veinorm for Alta kommune.
- Håndbok 051 Arbeidsvarsling, utgitt av Statens vegvesen.
- Håndbok 018 Veibygging, utgitt av Statens vegvesen.
- Håndbok 017 Veg- og gateutforming.
- Asfalt retningslinjer, utgitt av Norsk Asfaltforening.

### **1.11 Ansvar for skadeutbedring:**

Dersom det i løpet av 3 år etter at arbeidene er avsluttet, oppstår skader, setninger eller andre forhold som kan tilbakeføres til entreprenørens utførelse, vil veiholder kreve skadene utbedret for entreprenørens/eiers regning.

I akutte tilfeller, hvor det er nødvendig med omgående istandsetting, vil utbedring skje for entreprenørens regning uten forutgående varsel. Kommunen varsler entreprenøren straks dette er mulig.

### **1.12 Søknad:**

Før graving kan igangsettes, må entreprenøren søke veiholder om gravetillatelse. Rutiner og regler for dette er beskrevet nærmere i kapittel 2.

## **2. Søknad om gravetillatelse og varslingsplan:**

### **2.1 Planlegging:**

Søknad om gravearbeid skal fylles ut på skjema for gravetillatelse for Alta kommune. Skjemaet finnes på [www.alta.kommune.no](http://www.alta.kommune.no) eller kan fås utlevert ved servicesenteret ved Alta rådhus.

Ved søknad om gravetillatelsen skal følgende leveres inn samtidig som gravemelding:

- Situasjonsskart i målestokk 1:1000 hvor arbeidsområdet er inntegnet og skravert
- Eventuell rigg- og trafikkavviklingsplan
- Eventuell varslingsplan
- Eventuell sanitærmelding

Skal det graves i fylkeskommunale eller statlige veier, leveres varslingsplan til Statens vegvesen.

### **2.2 Gravetillatelse:**

Når søknadsskjema er fylt ut og graveområdet er skravert på tilhørende kart, sender Alta kommune søknaden til berørte kabeletater.

Dersom det skal graves i fylkeskommunale eller statlige veier så sendes søknaden også til Statens vegvesen for uttalelse.

En gravetillatelse er først gyldig når den er godkjent av alle kabeletater.

En godkjent gravetillatelse er gyldig i 1 mnd.

Dersom vann og avløps ledninger skal rehabiliteres eller det skal legges nye ledninger, må "søknad om sanitærabonnement" leveres og godkjennes før gravetillatelse gis.

### 2.3 Fremdrift:

Alle gravearbeider skal planlegges på en slik måte at tiden som medfører ulemper for trafikantene blir kortest mulig. Dersom arbeidene pågår etter fastsatt sluttdato, kan veiholder forlange oppgravde grøfter gjenfylt.

Dersom gravingen består av lange eller mange enkeltgravinger, vil istandsettingsarbeidene kreves utført fortløpende uavhengig av om hele arbeidet er avsluttet eller ikke.

### 2.4 Trafikkavvikling:

Dersom trafikken skal opprettholdes forbi arbeidsstedet, må entreprenøren utføre renhold, snørydding og strøing/salting av kjørebane og fortau hvis gravearbeidet medfører at veiholders rutiner ikke kan benyttes. Entreprenøren skal iverksette varslingsplanen, og har vedlikeholdsansvar for skilt og sperringer så lenge arbeidet pågår og til jobben er ferdigstilt.

Arealet som gang- og sykkeltrafikken skal benytte, skal holdes fritt for arbeidsredskap, maskiner, materialer og lignende.

Forsøpling/tilgrising som skyldes aktivitet i forbindelse med gravearbeidene er uten unntak entreprenørens ansvar. Dersom det ikke er tilfredsstillende renhold og entreprenøren ikke retter seg etter pålegg fra veiholder, kan veiholder utføre renholdet for entreprenørens regning.



Husk skilt 110 for veiarbeid!

## 2.5 Varslingsplan:

Varslingsplanen i henhold til Statens vegvesen håndbok 051 skal leveres samtidig med søknad om gravetillatelse. Varslingsplanen er en plan for det aktuelle arbeidet som viser bruk av varsling og sikring, samt andre bestemmelser for arbeidet.

Veiholder vil godkjenne eller justere varslingsplanen, og om nødvendig fatte skiltvedtak. Det vises også til Statens vegvesens håndbok 051, som inneholder retningslinjer for arbeidsvarsling, og som entreprenør til en hver tid er forpliktet til å følge.



## 2.6 Oppstart og avslutning:

Veiholder godkjenner når gravearbeidet kan startes, og når arbeidet skal være avsluttet. Veiholder kan gi pålegg om at arbeidet må utføres samtidig eller koordineres med annet arbeid på en veistrekning.

I utgangspunktet skal graving i offentlig veiareal foregå innenfor ordinær arbeidstid. Arbeider på vei som er til stort hinder for veifarende skal planlegges til tider med liten trafikk. Unntak fra dette kan avtales.

Når det gjelder spesielt støyende arbeid henvises det til politivedtektene for kommunen.

## 2.7 Kontroll av gravetillatelse:

Gravetillatelse og godkjent varslingsplan og skiltplaner skal oppbevares på gravestedet og forevises dersom det kreves av veiholders representant eller politiet.

## **2.8 Passering av arbeidsstedet:**

Gangtrafikk skal til enhver tid kunne passere anleggsstedet uten risiko for fotgjengerne. Om nødvendig må det bygges en midlertidig passasje eller gangbro med rekkverk, eller settes opp andre fysiske markeringer som sikrer fotgjengerne. Anleggsområdet skal kunne passeres for atkomst til bygninger med for eksempel renovasjonsbiler, brannbiler osv. og av funksjonshemmede uten økt risiko.

Dersom det benyttes kjøreløper, skal disse legges/freses ned slik at de flukter i høyden med overkant asfalt utenfor gravestedet.

Lemmene som benyttes skal ha tilfredsstillende friksjon, også om vinteren. Dersom entreprenøren velger å imøtekomme disse krav på andre måter, skal dette avtales med kommunen på forhånd.

## **2.9 Orden på arbeidsstedet:**

Dersom arbeidet medfører at kommunen ikke kan benytte sitt ordinære opplegg og maskinpark for brøyting, snørydding, strøing/salting, feing og renhold må entreprenøren selv utføre dette forutsatt at trafikken skal opprettholdes forbi arbeidsstedet.

## **2.10 Kabler, ledninger og andre innretninger:**

Den som er ansvarlig for gravingen plikter å skaffe seg nødvendige opplysninger om kabler, fjernvarme, vann- og avløpsledninger eller andre innretninger (varmekabler, signalkabler, styringskabler, TV-kabler, gatelyskabel, polygonpunkt, skilt og lignende). Anvisninger som gis om disse for å unngå skade, må følges.

Dersom fastmerker/polygonpunkter må fjernes, blir fjernet eller skadet skal Alta kommune ha beskjed om dette umiddelbart.

Det er ikke lov å fjerne fastmerker/polygonpunkter før Alta kommune har godkjent dette.

## **2.11 Vann- og avløpsledninger:**

Når kommunale vann- og avløpsledninger berøres skal planene forelegges Alta kommune for godkjenning.

## **2.12 Graving pga lekkasje/kabelfeil, hastesaker:**

Dersom graving på grunn av lekkasje, kabelfeil eller ledningsbrudd må foretas omgående, skal dette straks meldes til veiholder. Søknad om grave- og arbeidstillatelse skal leveres til veiholder i normal arbeidstid, og senest påfølgende dag. Ansvarlig for gravingen må ringe berørte kabeletater slik at disse har mulighet til å påvise kabler øyeblikkelig.

### **2.13 Befaring før anleggsstart:**

Entreprenøren skal kontakte veiholder for avtale om eventuell befaring av graveområdet før anleggsstart. Ved befaring gjennomgås veiholders krav i forbindelse med det forestående arbeid.

### **2.14 Kontroll etter utført arbeid:**

Entreprenøren skal melde fra til veiholder når arbeidet er ferdig (dato og klokkeslett) og klart for påsetting av trafikk. Skjema for egenkontroll skal alltid sendes veiholder når arbeidet er ferdig utført. Arbeidet anses ikke ferdig før veidekket er lagt.

### **2.15 Firmaopplysning på gravestedet:**

Når arbeids- og gravetillatelse er gitt og arbeidet er igangsatt, skal navn på entreprenør være angitt på arbeidsstedet for eksempel på sperremateriell.

### **2.16 Graveforbud i nyasfalterte veier:**

Det vil normalt ikke bli gitt gravetillatelse i gater/veier som er ny- eller reasfaltert i løpet av de tre siste årene. Da disse er underlagt en sperrefrist.

Dersom det allikevel blir helt nødvendig å grave vil veiholder ved graving av tverrgrøft på slike veier kreve full utkiling og at veien asfalteres med asfaltutlegger.

Det kan isteden for oppgraving bli krevd pressing/boring av rør under vei, dersom dette er en mulig løsning.

## **3. Varsling og kontroll:**

### **3.1 Varsling ved forsinkelse:**

Veiholder skal varsles dersom arbeidene ikke kommer i gang til fastsatt tid. Angitt sluttdato på gravetillatelsen innebærer at alle arbeid skal være avsluttet på gravestedet.

### **3.2 Varsling før gjenfylling (dersom påkrevd pga stedlige problemer):**

Dersom det er påkrevd på grunn av stedlige problemer, skal veiholder varsles. Slik varsel fratrukker ikke entreprenøren for ansvar på gravestedet.

Entreprenøren kan i samarbeid med veiholder komme frem til eventuelle løsninger for å få arbeidet utført.

### **3.3 Varsling før asfaltering (dersom entreprenør trenger bistand):**

Veiholder skal varsles før gravestedet skal asfalteres dersom entreprenøren trenger bistand.

### **3.4 Forsømmelse av varslings:**

Dersom entreprenøren forsømmer sin varslingsplikt, kan entreprenøren bli nektet gravetillatelse for en periode, se Kap. 4.

### **3.5 Varsling av andre etater (ansvarlig entreprenør varsler disse):**

Hvis et gravearbeid berører andre etaters anlegg (el - kabler, telekabler, polygonpunkt, trær etc.), skal de respektive etater selv kontrollere sine anlegg. Ansvarlig entreprenør varsler disse.

### **3.6 Ferdigbefaring:**

Ved større gravinger og ombygginger som medfører oppbygging av veioverbygning i hele veiens bredde skal veiholder innkalles til ferdigbefaring.

### **3.7 Ferdigmelding/egenkontroll:**

Entreprenøren skal levere inn ferdigmeldingsskjema/egenkontrollskjema når grøften er gjenfylt og ferdig asfaltert.

## **4. Overtredelser og reaksjoner:**

### **4.1 Overtredelser:**

Ved større overtredelser av denne forskrift eller andre forhold som ikke kan anses som god graveskikk, vil medføre at entreprenøren kan miste retten til å få gravetillatelse i offentlig grunn.

### **4.2 Reaksjon ved feil arbeidsutførelse:**

Feil som påvises skal rettes omgående. Dersom dette ikke etterkommes, eller entreprenøren ikke kan gis annen frist for utførelse, kan veiholder nekte entreprenøren å fortsette videre arbeid inntil den del som er anmodet å rette opp i er brakt i orden.

Dersom det begås grove feil i arbeidsutførelsen og veiholder må påregne at entreprenøren ikke er i stand til å utføre arbeidene tilfredsstillende, kan veiholder kreve at oppdragsgiveren engasjerer en annen godkjent entreprenør.

Samme krav gjelder, dersom utført arbeid generelt har for dårlig kvalitet. Utgiftene for ekstra kontroll vil bli belastet entreprenøren.

Kommunen kan også ved mislighold fra entreprenørens side, kreve at oppdragsgiveren engasjerer en annen godkjent entreprenør for hans eller oppdragsgivers regning.

Oppstår det gjentatte overtredelser kan det være aktuelt å inndra retten til å grave i offentlig veiareal for et nærmere bestemt tidsrom. Den som blir fratatt retten kan påklage avgjørelsen til kommunen etter forvaltningslovens regler § 28.

#### **4.3 Reaksjon ved brudd på sikkerhet:**

Arbeids-/gravetillatelse med tilhørende varslingsplan kan nektes utstedt for kortere eller lengre tid til de etater og entreprenører som gjentatte ganger ikke retter seg etter pålegg gitt av veimyndigheten eller politi.

Ethvert arbeid kan stanses av veimyndigheten eller politi inntil de nødvendige sikringstiltak er iverksatt, dersom forholdene kan utgjøre en fare. Likeledes kan arbeidene stanses dersom virksomheten i strid med avtaler e.l. skaper vesentlige ulemper for trafikkavviklingen. (Ref. Håndbok 051 Arbeidsvarsling § 13).

#### **4.4 Reaksjon på feilplasserte eller manglende skilt:**

Dersom arbeidsvarslingsskilt ved gjentatte anledninger er feilplassert eller er utplassert når arbeid ikke pågår, vil arbeidene bli krevd stanset. Entreprenøren må selv rette opp i dette og sørge for ny utplassering av skilter og eventuelt tildekning av skilt når arbeidet ikke pågår.

Arbeidet kan ikke settes i gang før det er rettet opp i disse forholdene. Skilt eller sperringer skal ikke fjernes før anlegget er ferdig.

#### **4.5 Pålegg om utbedring:**

Dersom det blir gitt pålegg om utbedring og entreprenør innen rimelig tid ikke har ordnet opp i pålegg gitt av Alta kommune, kan Alta kommune rette dette opp for entreprenørens regning.

### **5. Behandlings- og forringelsesgebyr:**

#### **5.1 Behandlingsgebyr:**

Det skal betales behandlingsgebyr for gravetillatelser. Gebyrets størrelse kommer frem i gebyrregulativet.

Behandlingsgebyret skal dekke utgifter til administrasjon, saksbehandling og kontroll av gravearbeidene.

Gravegebyret gjelder pr. veiparsell.